

Felisa Ormaetxea Goitana

*Aramajo, Araba
(1928-2011)*

Aurkibidea

Biografia

Santa Agedan jaio eta Arrasateko Uribe auzoan bizi izan zen 12 urtetatik ezkondu arte. Grabazioa egin zitzaionean, Aramaioko Zabola auzoan bizi zen.

Zintak

ARA-095

- **Proiektua:** Aramaioko ipuinak eta kondairak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Arriolabengoa, Divina - Ozaeta Elorza, Arantza
- **Data:** 2010-02-21
- **Iraupena:** 62 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Elexpuru, Juan Martin

Pasarteak

1. Kaminoa eta argindarra berandu Zabolara

- **Erref:** ARA-095/004
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:05:20. **Bukatu:** 00:06:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura

Laburpena:

Kaminorik ere ez zegoen Zabolara duela hogeit hamar urte arte. Argindarra ere oso berandu sartu zen. Halaxe izan behar zelakoan bizi ziren.

2. Etxea erre kanoikadaka

- **Erref:** ARA-095/010
- **Iraupena:** 0:03:02. **Hasi:** 00:13:30. **Bukatu:** 00:16:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ondasunen galera

Laburpena:

Gerra denboran, bi fronteen erdi samarrean geratu ziren Gesalibarreko Eguzkitzan. Zortzi kanoikada bota zizkieten baserrira francotarrek, eta etxeak su hartu zuen. Ahal zutena hartu eta Arrasatera jaitsi ziren.

3. Txakurrak besotik haginka egin

- **Erref:** ARA-095/012
- **Iraupena:** 0:02:10. **Hasi:** 00:20:15. **Bukatu:** 00:22:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ondasunen galera

Laburpena:

Baserria konpondu eta pozik bueltatu ziren etxera. Hasieran, ez zuten ez abererik eta ez ezer. Gatzagako tratante batengana joan ziren behiak

erostera. Txakur batek besotik heldu zion eta hogeita lau hagin zulo egin zizkion.

4. Eguzkitzatik Uribera jaitsi bizitzera

- **Erref:** ARA-095/014
- **Iraupena:** 0:02:24. **Hasi:** 00:23:12. **Bukatu:** 00:25:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

"Elizan sartzen" lagundu zion Felisak amari anai txikia jaio zenean. Abadeak baserria bilatu zien Uriben (Arrasate ondoan) eta hara jaitsi ziren. 12 urte zituen Felisak. Handik hilabetera aita hil zitzaion hotzak hartuta.

5. Bataioa eta elizan sartzea

- **Erref:** ARA-095/016
- **Iraupena:** 0:00:30. **Hasi:** 00:28:05. **Bukatu:** 00:28:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Sakramentuak

Laburpena:

Jaio eta berehala bataiatzen zen umea. Zortzi bat egunera-edo elizan sartzea. Ohean egoten zen ama berria. Zegoena jaten zuen. Gogoan du babak jan ondoren denek leku batetik esnea jaten zutela.

6. Taloa eta morokila ugari jandakoa

- **Erref:** ARA-095/017
- **Iraupena:** 0:03:33. **Hasi:** 00:28:35. **Bukatu:** 00:32:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Gerra ostean garia entregatu behar izaten zen eta artoaz konpondu behar. Taloa eta morokila ugari jandakoa da. Gari-lur txarra zen Uribekoa. Artoarentzat, aldiz, oso ona.

7. Ezkutuka lortu behar ogia

- **Erref:** ARA-095/019
- **Iraupena:** 0:01:41. **Hasi:** 00:33:31. **Bukatu:** 00:35:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Inguruko errotak: Mendietxebarri, Markulete eta abar. Ogia hamar egunean behin edo egiten zen, irina zegoenean. Esnea okindegi batera eramaten zuten eta handik ogia ekartzen zuten erdi ezkutuan.

8. Felisa garia ereiteko goldaketan bakar-bakarrik

- **Erref:** ARA-095/021
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:35:25. **Bukatu:** 00:36:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

Zabolara etorritakoan garia ere ereiten zuten. Felisa bakar bakarrik ibilita dago behiekin goldan garia ereiteko. Basora gurdiaz egurretan ere bai. Gero txikitu egin behar. Lan mota guztiak egin ditu.

9. Garia ereiten

- **Erref:** ARA-095/022
- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 00:36:34. **Bukatu:** 00:38:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

Domu Santu aurretxoan ereiten zen garia eta San Joanetarako ebaki. Garia nola ereiten zen kontatzen du: goldatu, erein... Zenbat lan! Oraingo lana ez ei da lana.

10. Garia ebaki eta jotzen

- **Erref:** ARA-095/023
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:38:16. **Bukatu:** 00:39:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

Igitaiaz ebaki garia eta sortak eginda lehortzen edukitzen zen soroan. Gero etxera ekarri eta jo egiten zen makinaz edo eskuz.

11. Garia errotara astoan

- **Erref:** ARA-095/024
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:39:11. **Bukatu:** 00:40:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

Astoan eramaten zen garia errotara. Handik laster irina ekarri eta gero etxean ogia. Urriben garia altua egiten zen eta gero galdu egiten zen. Zabolari txikiagoa egiten zen.

12. Aramaiora autoz errekaduak egitera

- **Erref:** ARA-095/026
- **Iraupena:** 0:01:37. **Hasi:** 00:42:55. **Bukatu:** 00:44:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserríko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak

Laburpena:

<p>47 urterekin atera zuen gidabaimena. Lehengoan ere joan zen kalera autoz. ("Derrigor joan biha juat kalera", esaten zion bere buruari. Erreparatu: gizonezkoen hiketa darabil bere buruarekin). Oso pozik itzuli zen.</p>

13. Letxuga eta porru hazia etxean hartzen du

- **Erref:** ARA-095/031
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 00:50:13. **Bukatu:** 00:52:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserríko lanak » Baratzea eta soroa

Laburpena:

Letxuga eta porru hazia nola gordetzen duen. Aza hazia, berriz, dendan erosten du. Oiloei egunero aza ematen die jaten. Untxiak ere baditu. Hauekin izaten duen zenbait arazo.

14. Arbi edo azalorerik ez baina zerbak bai

- **Erref:** ARA-095/033
- **Iraupena:** 0:02:42. **Hasi:** 00:54:42. **Bukatu:** 00:57:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserríko lanak » Garia
- Baserría » Baserríko lanak » Lurra lantzea

Laburpena:

Arbirik ez du ereiten, nahiz eta asko gustatzen zaizkion arbigarak jateko. Azalorerik ez du sartzen aspaldian. Zerbak bai. Maiatzeko ilbeheran erein behar da, bestela garatu egiten da. Ilbeheran egiten ditu ereintzak ahal dela. Loreak ere hainbat klase lantzen ditu.

15. Txakur-korotza ongarri oso ona loreentzat

- **Erref:** ARA-095/036
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 01:01:05. **Bukatu:** 01:02:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Lurra lantzea

Laburpena:

Satsa erabiltzen du ongarri gisa. Lastoa erabiltzen du azpigarritzat. Txakur-gorotza ongarri oso ona loreentzat.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-04-12

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com